MONTSENY

Parc Natural del Montseny · Reserva de la biosfera

GUIA DE FLORA
BÀSICA

Parc Natural del Montseny

MaB MONTSENY

Textos:
© dels seus autors: Marc Marí, Daniel Guinart i Narcís Vicens

Amb la col·laboració de:
Jean Baptiste d'Angeli, Joana Barber, Pere Barnola, Carles Dalmases, Joan Font, Claudi Guisset, Mike Lockwood, Josep Masnou, Josep Melero, Josep Maria Panareda, Cinta Pérez, Anna Sanitjas, Lluís Vilar.

Revisió ortogràfica:
Verònica Solà

Il·lustracions:
© Lluís Montañà
© Marta Montañà

Disseny:
Mostra Comunicació S.L.

Impressors:
Impremta Aubert

Primera edició:
Març 2009

Edita:
© drets exclusius d'edició Diputació de Girona,
Pujada Sant Martí, 5 - 17004 Girona - www.ddgi.cat - publicacions@ddgi.cat
Amb la col·laboració de:
Diputació de Barcelona

Dipòsit Legal:
GI-187-2009

ISBN:
978-84-96747-35-2

Parc Natural del Montseny · Reserva de la biosfera

GUIA DE FLORA
BÀSICA

Diputació de Girona
221 MUNICIPIS

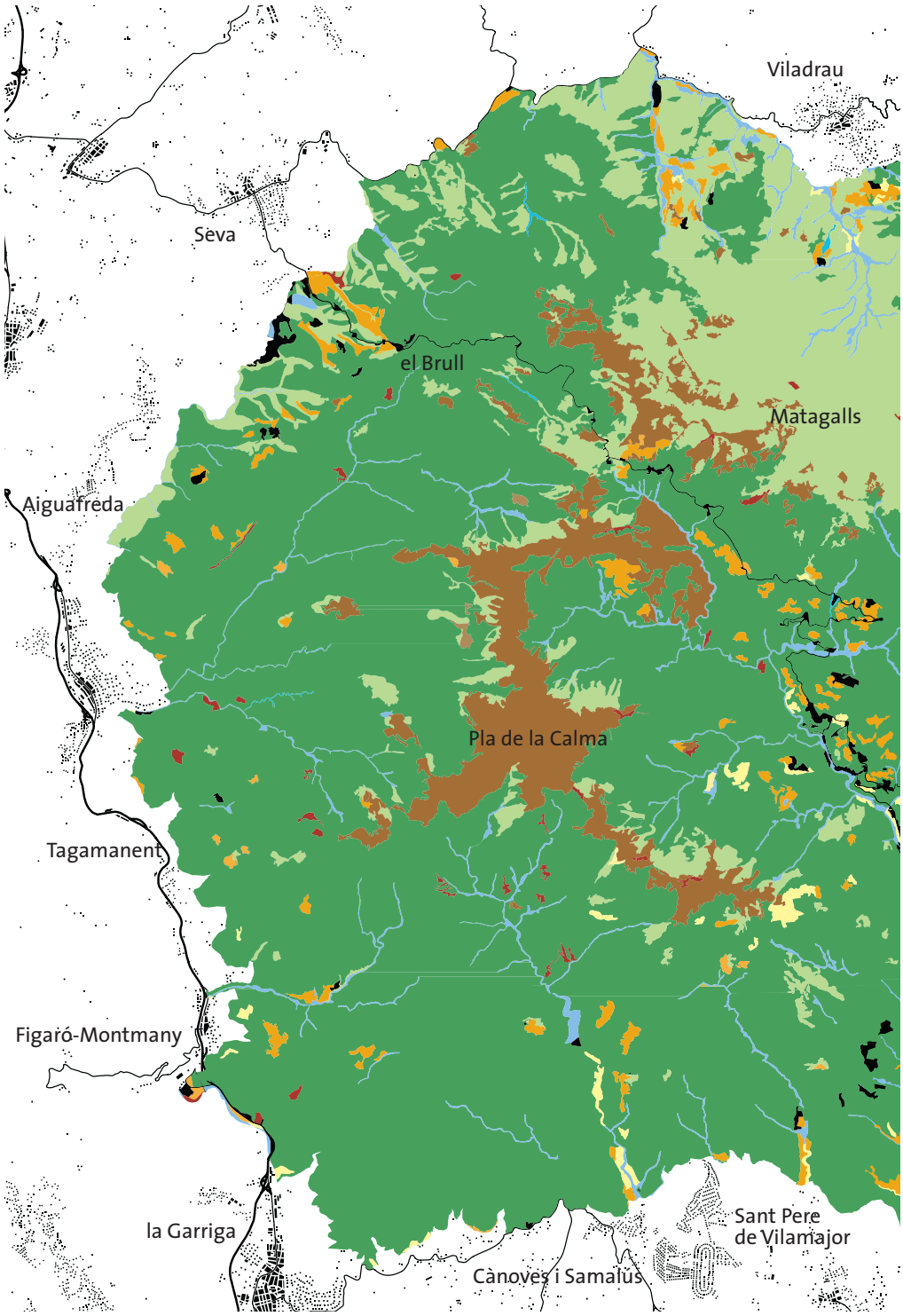
Viladrau
Seva
el Brull
Matagalls
Aiguafreda
Pla de la Calma
Tagamanent
Figaró-Montmany
la Garriga
Sant Pere
de Vilamajor
Cànoves i Samalús

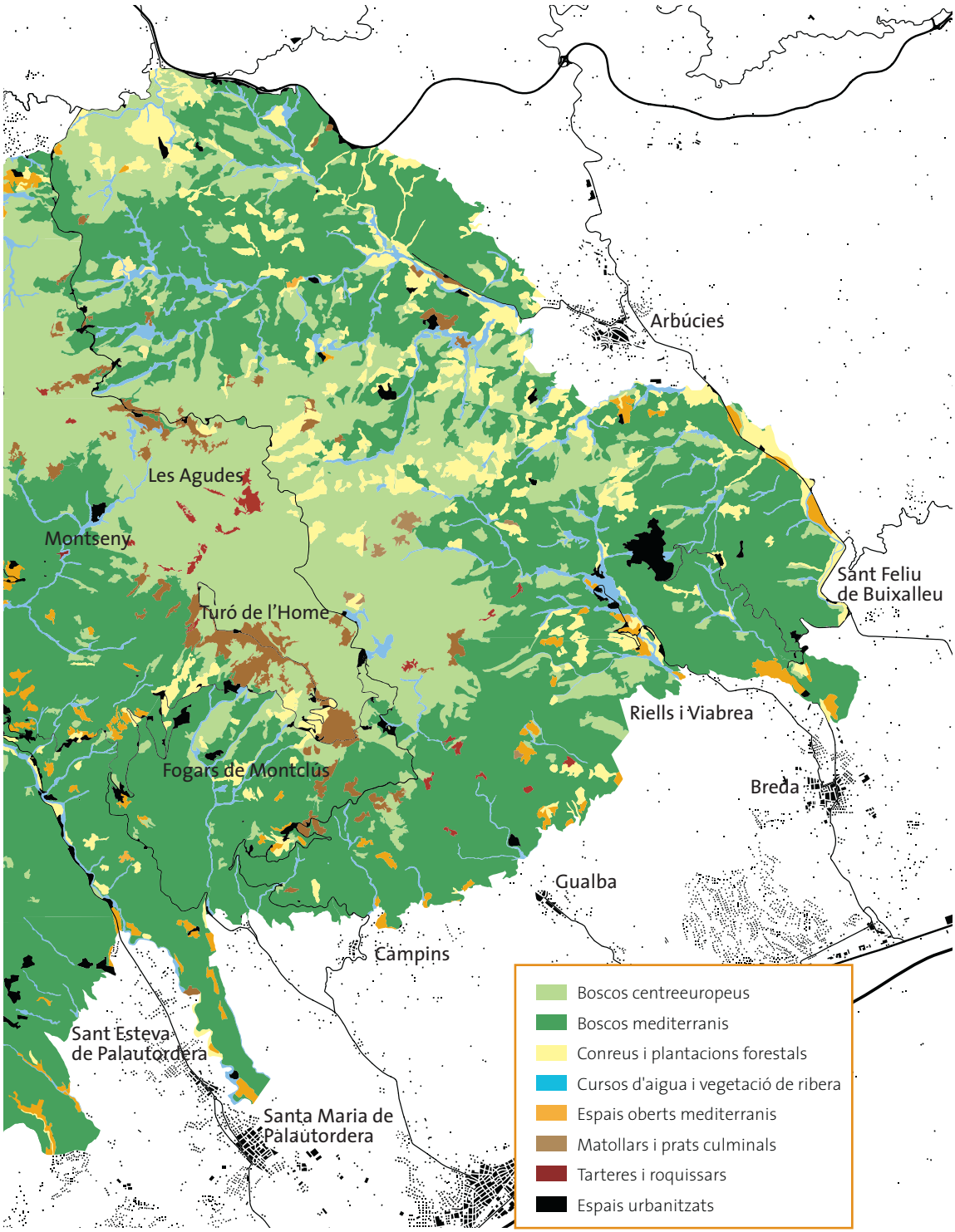
Arbúcies
Les Agudes
Montseny
Turó de l'Home
Sant Feliu
de Buixalleu
Riells i Viabrea
Fogars de Montclús
Breda
Gualba
Campins
Sant Esteva
de Palautordera
Santa Maria de
Palautordera
Boscos centreeuropeus
Boscos mediterranis
Conreus i plantacions forestals
Cursos d'aigua i vegetació de ribera
Espais oberts mediterranis
Matollars i prats culminals
Tarteres i roquissars
Espais urbanitzats

PRESENTACIÓ

Aquest llibret està destinat al visitant del Parc interessat a iniciar-se en el coneixement de les plantes que poblen el Montseny. El Parc Natural compta amb una riquesa florística notable amb més de 1.300 espècies citades, de les quals s'ha seleccionat una mostra de les plantes , per tal que el visitant pugui reconèixer la flora bàsica.

Podreu comprovar que aquesta és una guia visual feta exclusivament amb dibuixos i que no hi ha informació escrita sobre les espècies dibuixades; ja hi ha una extensa bibliografia de guies de flora i llibres de botànica dels països catalans on es pot trobar informació, molt completa, de cada espècie. Aquesta guia, en canvi, està pensada per ser utilitzada com a eina lleugera de reconeixement de camp, sense cap altra ambició.

El llibre conté una introducció, amb una breu referència al Parc Natural del Montseny, Reserva de la Biosfera, i un mapa de vegetació, per tal que el visitant es pugui fer una idea general del Montseny.

La Diputació de Girona, amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona, edita aquesta guia amb l'objectiu de donar a conèixer el patrimoni natural d'aquest espai natural, que gestionem conjuntament i de forma coordinada les dues diputacions.

Us desitjo que gaudiu d'unes bones excursions i que ens ajudeu a conservar aquest espai tan emblemàtic per al nostre país.

Josep Maria Rufí i Pagès
Diputat de Medi Ambient i Territori

Els primers passos per a la protecció del massís del Montseny van ser donats a principis del segle XX i el 1977 i 1978 les diputacions de Barcelona i Girona, respectivament, es van fer càrrec de la seva gestió, mitjançant un pla especial de protecció que incloïa unes 30.000 ha de superfície, vigent fins el 2008. El 1978 el massís fou declarat, a més, Reserva de la Biosfera per la UNESCO. El 1987 el Govern de Catalunya atorgà al Montseny la categoria de Parc Natural, i des del 2009 l'espai disposa d'un nou pla de protecció que amplia la superfície protegida a 31.013 ha.

Des del punt de vista botànic, el Montseny presenta un gran interès per diversos motius; un és l'ampli gradient altitudinal, des de poc més de 200 m sobre el nivell del mar fins a més de 1700 m, que permet la presència d'espècies pròpies de la terra baixa mediterrània fins a espècies subalpines, situades en les parts culminals i que, fora del Montseny, tan sols trobem als Pirineus; un altre és la presència d'endemismes -espècies que no es fan enlloc més- com l'herba de Sant Segimon; un tercer és la singularitat geogràfica d'algunes comunitats vegetals que troben al Montseny el seu límit meridional de distribució, com és el cas de les avetoses. Per tot això, les excursions pel Montseny tenen garantida l'observació d'una gran diversitat d'espècies vegetals i de zones d'interès botànic.

Les espècies estan ordenades per ambients i no segons la classificació taxonòmica convencional, per tal de fer més fàcil la utilització de la guia passejant pel Montseny, de forma que es pugui dirigir la recerca d'una planta concreta a les pàgines de la guia que tracten de l'ambient preferent en què aquella s'ha observat.

S'ha volgut simplificar la gran diversitat d'hàbitats presents al Parc Natural en sis grans ambients: boscos mediterranis, boscos centreeuropeus, espais oberts mediterranis, cursos d'aigua i vegetació de ribera, tarteres i roquissars i, en darrer lloc, matollars i prats culminals. A més, al mapa hi ha dues categories més: conreus i plantacions forestals, i espais urbanitzats, que no apareixeran en les pàgines de dibuixos, però que no podien ser obviades en la cartografia.

Els **boscos mediterranis** inclouen els alzinars, les suredes i les pinedes de pi blanc, pi pinyer i pinastre, així com les brolles, garrigues i altres matollars mediterranis. Tenen en comú el fet que es tracta de comunitats sempre verdes que no perden la fulla a la tardor, amb espècies espinoses, aromàtiques i/o de fulla petita i endurida. Aquests són els boscos més estesos pel massís, però, tot

i que són boscos que trobem a les entrades del Parc Natural, no són els més freqüentats; en canvi, contenen racons de gran interès.

Els **espais oberts mediterranis** inclouen els prats i bardisses de les terres baixes, així com la vegetació ruderal, pròpia de marges de camins i conreus. Són poc abundants, ja que la major part del massís és boscós, i moltes zones obertes ho són perquè estan conreades. Un cas singular que cal esmentar són els prats de dall, els quals allotgen espècies que només es troben en aquests hàbitats.

Els **boscos centreeuropeus** comprenen diferents boscos com són les fagedes, rouredes, castanyedes o els boscos mixtos caducifolis, amb avet, pi roig i/o pinassa, així com els matollars de bàlec i les boixedes; tots tenen en comú la presència d'un arbrat amb fulles força amples i més aviat blanes que cauen a la tardor, i un sotabosc esclarissat, dominat per les plantes herbàcies. Per la seva bellesa amb els canvis de colors de la tardor, així com per la presència de castanyes, aquests són els boscos més freqüentats i fotografiats del Montseny, sobretot en aquesta època de l'any. També s'han inclós en aquest ambient espècies pròpies de clarianes i vorades de bosc.

Els **cursos d'aigua i vegetació** de ribera inclouen la vegetació de zones humides o riberes de rius i rieres. L'ambient ripari sol ser boscós amb arbres força alts, que formen una volta sobre el corrent d'aigua que ressegueixen; els arbres són de fulla caduca i, en general, força ampla, amb un sotabosc herbaci. Per altra banda la vegetació d'aiguamolls es troba parcialment submergida en zones poc profundes o vores d'estanys.

Les **tarteres i roquissars** contenen una vegetació baixa, amb espècies capaces d'arrelar en escletxes o en zones amb poc sòl. Aquest tipus d'ambient propicia una forta especialització de les plantes, motiu pel qual es troben aquí algunes de les espècies més singulars del Montseny.

Els **matollars i prats culminals** constitueixen espais oberts, generalment situats en les parts més enlairades del massís: les Agudes, el Turó de l'Home, el Matagalls i el Pla de la Calma, aquest darrer amb una vegetació característica prou diferenciada dels anteriors per la seva menor altitud. Aquests ambients contenen moltes espècies de gran interès, tot i que poden passar desapercebudes als ulls dels no experts, donades les seves petites dimensions i la seva estacionalitat. Finalment trobareu un índex amb el nom comú de cada planta en diversos

idiomes. Cal tenir present, però, que sovint una planta presenta diversos noms comuns, amb variants geogràfiques, que per major simplicitat, no apareixen en aquesta llista.

Consells i normes per als visitants:

1. El Montseny és un massís protegit i la col·laboració dels visitants és essencial per a la seva conservació.

2. Gaudiu de la natura respectant la flora, la fauna, el patrimoni i la resta d'usuaris de la muntanya.

3. Tingueu en compte que la major part dels boscos són de propietat privada i que cal evitar sortir dels camins.

4. No abandoneu deixalles; si feu picnic o dueu begudes, endueu-vos-en les restes amb vosaltres.

5. Recordeu que el massís té un alt risc d'incendis i que és prohibit fer foc.

6. Porteu sempre els gossos lligats.

7. Camineu sempre per camins senyalitzats. Tingueu en compte que el Montseny té centenars de quilòmetres de pistes, i que és fàcil desorientar-se si no hi ha senyals. A més, en moltes zones s'hi pot formar boira de forma ràpida i imprevista.

8. Respecteu els senyals i no entreu en camins privats.

9. Si circuleu amb vehicles a motor, no passeu de 30 km/h en pistes forestals i circuleu tan sols pels camins autoritzats.

Faig
Fagus sylvatica

Roure de fulla gran
Quercus petraea

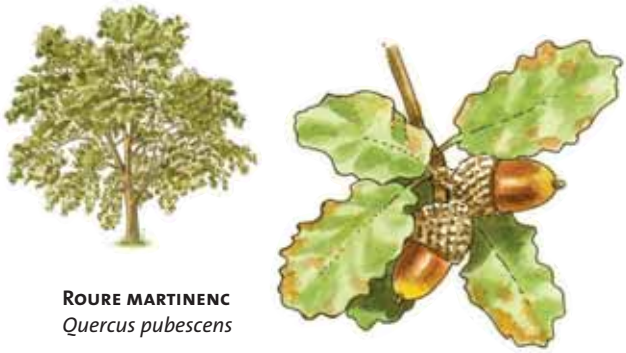

Roure martinenc
Quercus pubescens

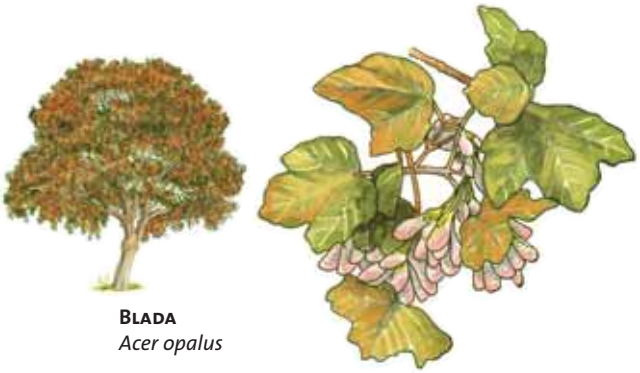

Blada
Acer opalus

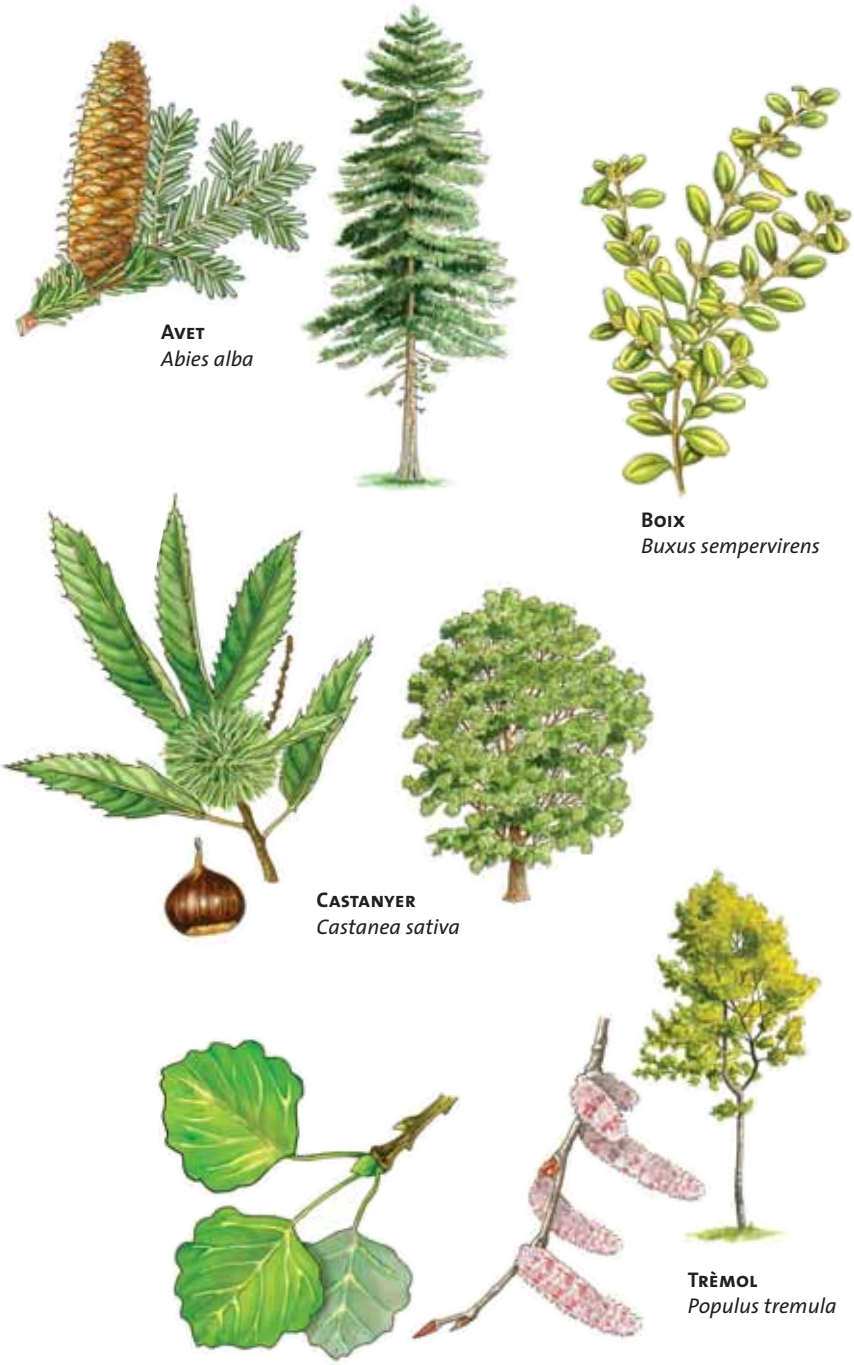
Avet
Abies alba
Boix
Buxus sempervirens
Castanyer
Castanea sativa
Trèmol
Populus tremula

Grèvol
Ilex aquifolium

Moixera
Sorbus aria

Arç blanc
Crataegus monogyna

Gódua
Sarothamnus scoparius

Corner
Amelanchier ovalis

Valeriana
Valeriana officinalis

Escorodònia
Teucrium scorodonia

Vara d'or
Solidago virgaurea

Buixol
Anemone nemorosa

Cucut
Primula veris

Herba del traidor
Prunella grandiflora subsp. pyrenaica

Grandalla
Narcissus poeticus

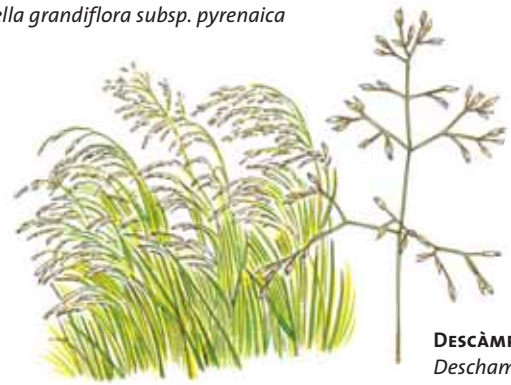

Descàmpsia
Deschampsia flexuosa

Lleteresa de bosc
Euphorbia amygdaloides

Maduixera
Fragaria vesca

Tripó
Verbascum thapsus

Rèvola
Stellaria holostea

Marxívol
Helleborus foetidus

Suro
Quercus suber

Alzina
Quercus ilex

Carlet
Hygrophorus russula

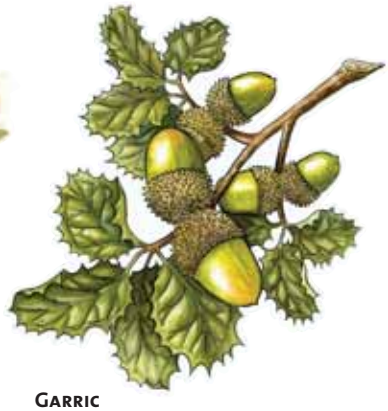

Garric
Quercus coccifera

Pi blanc
Pinus halapensis
Pi pinyer
Pinus pinea
Pinetell
Lactarius deliciosus
Bruc d'escombres
Erica scoparia
Bruc boal
Erica arborea

Gatosa
Ulex parviflorus

Aladern
Rhamnus alaternus

Arboç
Arbutus unedo

Llentiscle
Pistacea lentiscus

Rogeta
Rubia peregrina

Arítjol
Smilax aspera

Heura
Hedera helix

Lligabosc
Lonicera implexa

Estepa borrera
Cistus salviifolius

Galzeran
Ruscus aculeatus

Esparreguera boscana
Asparagus acutifolius

Marfull
Viburnum tinus

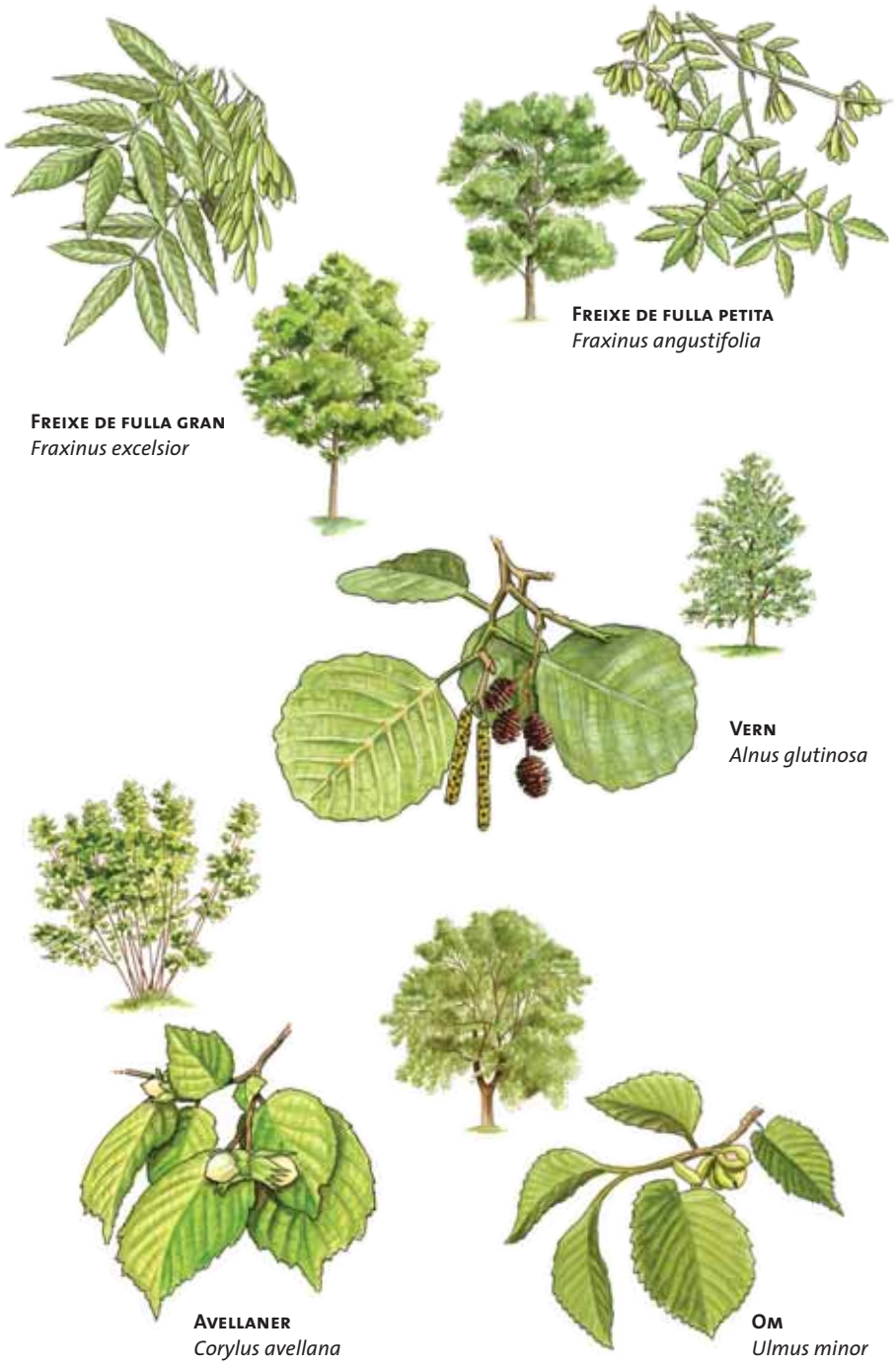
Freixe de fulla petita
Fraxinus angustifolia
Freixe de fulla gran
Fraxinus excelsior
Vern
Alnus glutinosa
Avellaner
Corylus avellana
Om
Ulmus minor

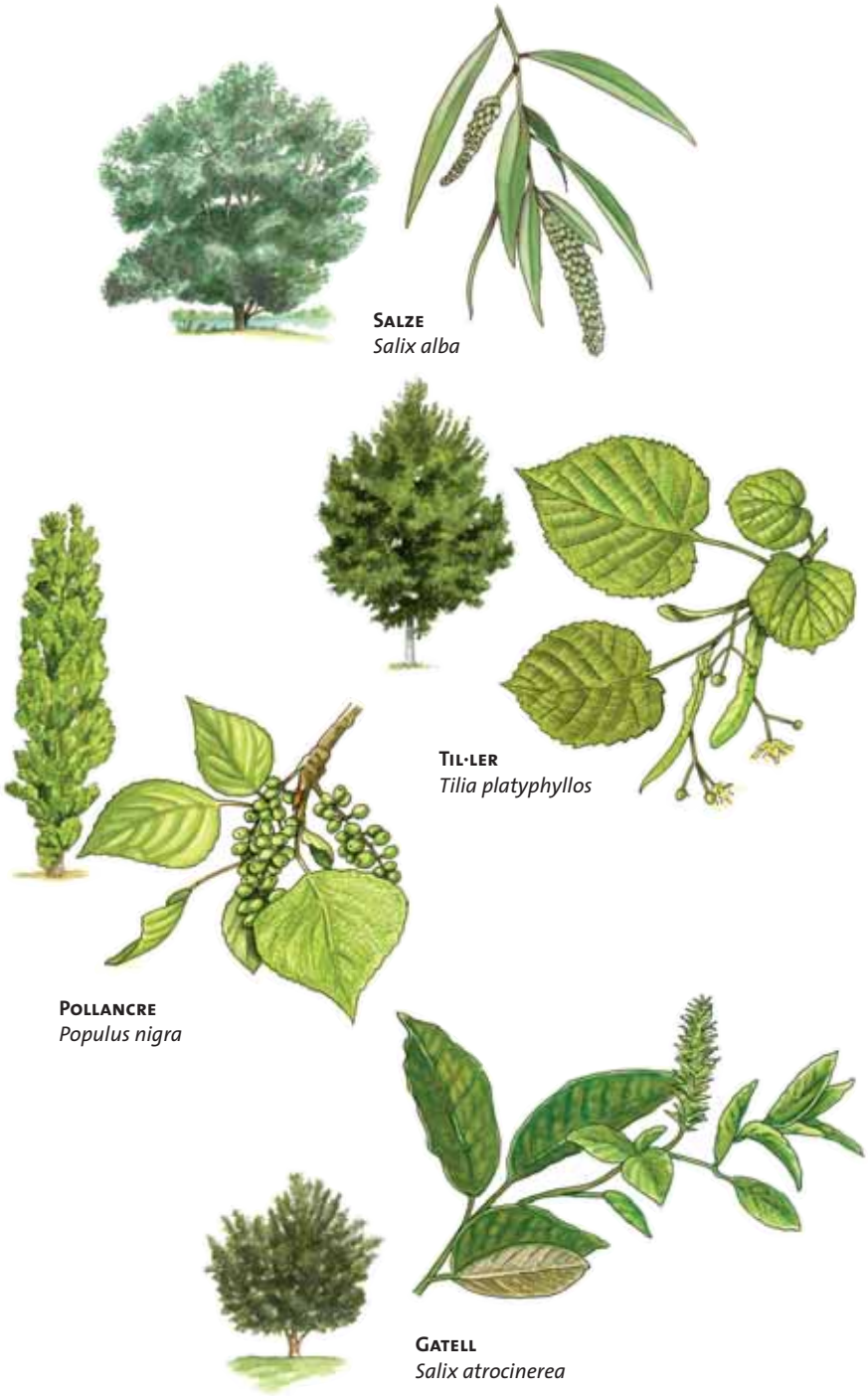
Salze
Salix alba
Til·ler
Tilia platyphyllos
Pollancre
Populus nigra
Gatell
Salix atrocinerea

Lliri de neu
Galanthus nivalis

Ortiga morta
Lamium flexuosum

Marcòlic
Lilium martagon

Corniol
Aquilegia vulgaris

Consolda
Symphytum tuberosum

Sarriassa
Arum italicum

Gatassa
Ranunculus ficaria

Angèlica
Angelica sylvestris

Campaneta de bosc
Campanula trachelium

Canabassa
Eupatorium cannabinum

Cua de cavall
Equisetum telmateia
Polístic setífer
Polystichum setiferum
Corona de rei
Doronicum pardalianches
Càrex màxim
Carex pendula
Saüquer
Sambucus nigra
Sanguinyol
Cornus sanguinea

Llentia d'aigua
Lemna minor

Balca
Typha latifolia

Canyís
Phragmites australis

Creixen de cavall
Veronica beccabunga

Lledoner
Celtis australis

Roser caní
Rosa canina

Esbarzer
Rubus ulmifolius

Farigola
Thymus vulgaris

Aranyoner
Prunus spinosa

Borraina
Borago officinalis

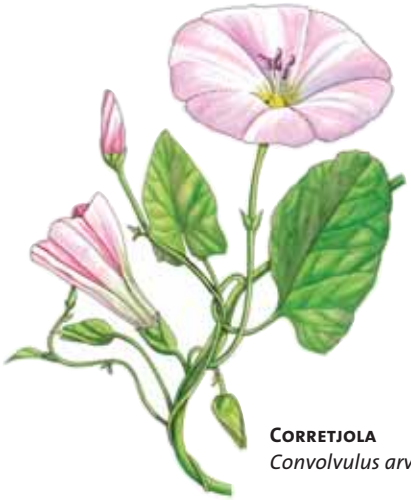

Corretjola
Convolvulus arvensis

Gram negre
Potentilla reptans

Fumaterra
Fumaria capreolata

Herba de sant joan
Hypericum perforatum

Rosella
Papaver rhoeas

Card marià
Silybum marianum

Malva major
Malva sylvestris

Ortiga
Urtica dioica

Ginebró nan
Juniperus communis subsp. nana

Bruguerola
Calluna vulgaris

Falguera comuna
Pteridium aquilinum

Pensament del Montseny
Viola bubanii

Orquis maculat
Orchis mascula

Trèvol de prat
Trifolium pratense

Dent de lleó
Taraxacum officinale

Festuca ovina
Festuca ovina

Fromental
Arrhenatherum elatius

Cama-sec
Marasmius oreades

Pet de llop
Lycoperdon perlatum

Boixerola
Arctostaphylos uva-ursi

Herba pigotera
Polypodium vulgare

Matafoc
Sempervivum tectorum

Crespinell
Sedum rupestre

Dianthus pyrenaicus

Herba de sant segimon
Saxifraga vayredana

Orella d'ós
Ramonda myconi

All victorial
Allium victorialis

Genciana vera
Gentiana lutea

Pag.	*Nom científic*	Català	Castellano	English	Française
11	*Abies alba*	Avet	Abeto blanco	European silver-fir	Sapin
10	*Acer opalus*	Blada	Acirón	Italian maple	Erable à feuilles d'obier
34	*Allium victorialis*	All victorial	Ajo victorial	Alpine leek	Ail de la Sainte-Victoire
21	*Alnus glutinosa*	Vern	Aliso	Common alder	Aulne glutineux
13	*Amelanchier ovalis*	Corner	Guillomo	Snowy mespilus	Amélanchier
14	*Anemone nemorosa*	Buixol	Anémona de bosque	Wood anemone	Anémone des bois
24	*Angelica sylvestris*	Angèlica	Angélica silvestre	Wild angelica	Angélique sauvage
23	*Aquilegia vulgaris*	Corniol	Aguileña	Columbine	Ancolie commune
18	*Arbutus unedo*	Arboç	Madroño	Strawberry-tree	Arbousier
33	*Arctostaphylos uva-ursi*	Boixerola	Gayuba	Bearberry	Raisin d'ours
32	*Arrhenatherum elatius*	Fromental	Hierba triguera	Tall oatgrass	Fromental
24	*Arum italicum*	Sarriassa	Aro	Lord and ladies	Arum d'Italie
20	*Asparagus acutifolius*	Esparreguera boscana	Esparraguera	Wild asparagus	Asperge sauvage
28	*Borago officinalis*	Borraina	Borraja	Borage	Bourrache
11	*Buxus sempervirens*	Boix	Boj	Common box	Buis
30	*Calluna vulgaris*	Bruguerola	Brezina	Ling	Callune
24	*Campanula trachelium*	Campaneta de bosc	Campanilla	Nettle-leaved bellflower	Campanule gantelée
25	*Carex pendula*	Càrex màxim	Espadaña	Drooping sedge	Laîche à épis pendants
11	*Castanea sativa*	Castanyer	Castaño	Sweet chestnut	Châtaignier
27	*Celtis australis*	Lledoner	Almez	Southern nettle tree	Micocoulier
20	*Cistus salviifolius*	Estepa borrera	Jaguarzo morisco	Sage-leafed rock rose	Ciste à feuilles de sauge
28	*Convolvulus arvensis*	Corretjola	Correhuela	Field bindweed	Liseron des champs
25	*Cornus sanguinea*	Sanguinyol	Cornejo	Dogwood	Cornouiller sanguin
21	*Corylus avellana*	Avellaner	Avellano	Hazel	Noisetier commun
12	*Crataegus monogyna*	Arç blanc	Espino albar	Hawthorn	Aubépine à un style
14	*Deschampsia flexuosa*	Descàmpsia	Heno	Wavy hairgrass	Canche flexueuse
34	*Dianthus pyrenaicus*	-	-	-	Oeillet des Pyrénées
25	*Doronicum pardalianches*	Corona de rei	Matalobos	Great false leopardbane	Doronic pardalianche
25	*Equisetum telmateia*	Cua de cavall	Equiseto mayor	Giant horsetail	Prêle élevée
17	*Erica arborea*	Bruc boal	Brezo blanco	Tree heath	Bruyère arborescente
17	*Erica scoparia*	Bruc d'escombres	Brezo de escobas	Besom heath	Bruyère à balais
24	*Eupatorium cannabinum*	Canabassa	Cannabina	Hemp agrimony	Eupatoire chanvrin
15	*Euphorbia amygdaloides*	Lleteresa de bosc	Tártago	Wood spurge	Euphorbe des bois
10	*Fagus sylvatica*	Faig	Haya	Common beech	Hêtre
32	*Festuca ovina*	Festuca ovina	Cañuela de oveja	Sheep's fescue	Fétuque ovine
15	*Fragaria vesca*	Maduixera	Fresa silvestre	Wild strawberry	Fraisier des bois
21	*Fraxinus angustifolia*	Freixe de fulla petita	Fresno común	Narrow-leafed ash	Frêne à feuilles étroites
21	*Fraxinus excelsior*	Freixe de fulla gran	Fresno europeo	Common ash	Frêne élevé
28	*Fumaria capreolata*	Fumaterra	Conejillos	White fumitory	Fumeterre grimpante
23	*Galanthus nivalis*	Lliri de neu	Campanilla de invierno	Snowdrop	Perce-neige
34	*Gentiana lutea*	Genciana vera	Genciana amarilla	Great yellow gentian	Gentiane jaune
19	*Hedera helix*	Heura	Hiedra	Ivy	Lierre grimpant
15	*Helleborus foetidus*	Marxívol	Eléboro fétido	Stinking hellebore	Hellébore fétide

Pag.	*Nom científic*	Català	Castellano	English	Française
28	*Hypericum perforatum*	Herba de Sant Joan	Hipérico	Perforate St. John's wort	Millepertuis perforé
16	*Hygrophorus russula*	Carlet	Higróforo escarlata	-	Hygrophore russule
12	*Ilex aquifolium*	Grèvol	Acebo	Holly	Houx
30	*Juniperus communis subsp. nana*	Ginebró nan	Enebro rastrero	Common juniper	Genévrier nain
17	*Lactarius deliciosus*	Pinetell	Nízcalo	Saffron milk cap	Lactaire délicieux
23	*Lamium flexuosum*	Ortiga morta	-	Deadnettle	Lamier flexueux
26	*Lemna minor*	Llentia d'aigua	Lenteja de agua	Lesser duckweed	Lentille d'eau
23	*Lilium martagon*	Marcòlic	Martagón	Martagon lily	Lis martagon
19	*Lonicera implexa*	Lligabosc	Madreselva	Honeysuckle	Chèvrefeuille des Baléares
32	*Lycoperdon perlatum*	Pet de llop	Pedo de lobo	Common puffball	Vesse de Loup perlée
29	*Malva sylvestris*	Malva major	Malva común	Common mellow	Grande mauve
32	*Marasmius oreades*	Cama-sec	Senderuela	Fairy ring mushroom	Marasme des oréades
14	*Narcissus poeticus*	Grandalla	Narciso común	Pheasant's-eye narcissus	Narcisse des poètes
31	*Orchis mascula*	Orquis maculat	Orquidea macho	Early purple orchid	Orchis mâle
29	*Papaver rhoeas*	Rosella	Amapola	Corn Poppy	Coquelicot
26	*Phragmites australis*	Canyís	Carrizo	Common reed	Roseau commun
17	*Pinus halepensis*	Pi blanc	Pino carrasco	Aleppo pine	Pin d'Alep
17	*Pinus pinea*	Pi pinyer	Pino piñonero	Stone pine	Pin parasol
18	*Pistacea lentiscus*	Llentiscle	Lentisco	Mastic tree	Lentisque
33	*Polypodium vulgare*	Herba pigotera	Polipodio	Common polypody	Polypode commun
25	*Polystichum setiferum*	Polístic setífer	Polístico	Soft shield fern	Polystic à soies
22	*Populus nigra*	Pollancre	Chopo	Black poplar	Peuplier noir
11	*Populus tremula*	Trèmol	Chopo temblón	Aspen	Tremble
28	*Potentilla reptans*	Gram negre	Cincoenrama	Creeping cinquefoil	Potentille rampante
14	*Primula veris*	Cucut	Primavera	Cowslip	Coucou
14	*Prunella grandiflora subsp. pyrenaica*	Herba del traidor	-	Large self-heal	Brunelle à feuilles hastées
27	*Prunus spinosa*	Aranyoner	Endrino	Blackthorn	Prunellier
30	*Pteridium aquilinum*	Falguera comuna	Helecho común	Bracken	Fougère aigle
16	*Quercus coccifera*	Garric	Coscoja	Holly oak	Chêne kermès
16	*Quercus ilex*	Alzina	Encina	Holm oak	Chêne vert
10	*Quercus petraea*	Roure de fulla gran	Roble albar	Sessile oak	Chêne sessile
10	*Quercus pubescens*	Roure martinenc	Roble pubescente	Downy oak	Chêne pubescent
16	*Quercus suber*	Suro	Alcornoque	Cork oak	Chêne-liège
34	*Ramonda myconi*	Orella d'ós	Oreja de oso	Ramonda	Ramondie des Pyrénées
24	*Ranunculus ficaria*	Gatassa	Celidonia menor	Lesser celandine	Ficaire
18	*Rhamnus alaternus*	Aladern	Aladierno	Mediterranean blackthorn	Nerprun alaterne
27	*Rosa canina*	Roser cané	Rosal silvestre	Dog rose	Églantier
19	*Rubia peregrina*	Rogeta	Rubia	Wild madder	Garance voyageuse
27	*Rubus ulmifolius*	Esbarzer	Zarzamora	Blackberry	Ronce à feuilles d'orme
20	*Ruscus aculeatus*	Galzeran	Rusco	Butcher's broom	Fragon

Pag.	*Nom científic*	Català	Castellano	English	Française
22	*Salix alba*	Salze	Sauce blanco	White willow	Saule blanc
22	*Salix atrocinerea*	Gatell	Sauce negro	Large grey willow	Saule roux
25	*Sambucus nigra*	Saüquer	Saúco	Common elder	Sureau noir
13	*Sarothamnus scoparius*	Gódua	Retama negra	Broom	Genêt à Balais
34	*Saxifraga vayredana*	Herba de Sant Segimon	Bálsamo del Montseny	-	-
33	*Sedum rupestre*	Crespinell	-	Rock stonecrop	Orpin des rochers
33	*Sempervivum tectorum*	Matafoc	Siempreviva mayor	Common houseleek	Joubarbe des toits
29	*Silybum marianum*	Card marià	Cardo mariano	Milk thistle	Chardon-Marie
19	*Smilax aspera*	Arítjol	Zarzaparrilla	Sarsaparilla	Salsepareille
13	*Solidago virgaurea*	Vara d'or	Vara de oro	Golden-rod	Verge d'or
12	*Sorbus aria*	Moixera	Mostajo	Whitebeam	Alisier blanc
15	*Stellaria holostea*	Rèvola	Estrellada	Greater stitchwort	Stellaire holostée
23	*Symphytum tuberosum*	Consolda	Consuelda menor	Tuberous comfrey	Consoude tubéreuse
31	*Taraxacum officinale*	Dent de lleó	Diente de león	Dandelion	Pissenlit dent-de-lion
13	*Teucrium scorodonia*	Escorodònia	Camedrio de los bosques	Wood sage	Germandrée scorodoine
27	*Thymus vulgaris*	Farigola	Tomillo	Thyme	Thym commun
22	*Tilia platyphyllos*	Til·ler	Tilo de hojas grandes	Large-leaved lime	Tilleul à grandes feuilles
31	*Trifolium pratense*	Trèvol de prat	Trébol rojo	Red clover	Trèfle des prés
26	*Typha latifolia*	Balca	Enea	Great reedmace	Massette à larges feuilles
18	*Ulex parviflorus*	Gatosa	Aliaga	Small-flowered gorse	Ajonc de Provence
21	*Ulmus minor*	Om	Olmo	Smooth-leaved elm	Orme champêtre
29	*Urtica dioica*	Ortiga	Ortiga mayor	Stinging nettle	Grande ortie
13	*Valeriana officinalis*	Valeriana	Valeriana	Common valerian	Valériane officinale
15	*Verbascum thapsus*	Tripó	Gordolobo	Great mullein	Bouillon-blanc
26	*Veronica beccabunga*	Creixen de cavall	Becabunga	Brooklime	Véronique des ruisseaux
20	*Viburnum tinus*	Marfull	Durillo	Laurustinus	Viorne tin
31	*Viola bubanii*	Pensament del Montseny	Violeta de pastor	-	Pensée sauvage

Parc Natural del Montseny

MaB
MONTSENY

Diputació de Girona
221 MUNICIPIS

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

ISBN 84-96747-35-7

9 788496 747357